

Новата Рамкова програма – стара надежда на ромската общност

През далечната 1999 година един програмнен документ наречен Рамкова програма за

равнопоставна интеграция на ромите в българското общество, обедини около 80 НПО, които подкрепиха неговото приемане от правителството. Този документ се оказа доста важен, очертаваше публичните политики насочени към ромите, той бе обединил ромското движение за първи път в историята ни. Макар и трудно, всички казаха – „да“. И с това си гражданско действие на практика заявиха пред цялото общество, желанието за промяна, за равенство и за справедливост, каквато подобава на всеки български гражданин, без оглед на цвят на кожата или други социални характеристики, отличаващи хората един от друг. Тогава нашето правителство прилично пое курс към единна гражданска нация и с Решение на Министерски съвет, възложи на Националния съвет по етническите и демографските въпроси да координира изпълнението на този толкова важен документ. За изпълнението на програмата през годините се даваха различни оценки – от крайно отрицателни до положителни.

НА СТР. 10

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА НА РОМСКИ НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ -2008

Ромите настояват Рамковата програма да бъде приета с решение на Народното събрание

ОТ СТР. 1

Рамковата програма за равнопоставна интеграция на ромите в българското общество, принципите и приоритетните области, процеса на подготовка на обновената Рамкова програма, бяха предмет на презентациите на членове на Инициативния комитет за провеждане на конференцията, представители на едни от най-активните ромски организации: Димитър Георгиев (Проект „Права на човека“), Лилия Макавеева (Асоциация „Интегро“ - Разград), Николай Кирилов (Фондация „Рома – Лом“), Милан Миланов (Сдружение „Разнообразни и равни“ - София), Ганчо Илиев (Сдружение „Свят без граници“ - Стара Загора), Сашо Ковачев, сдружение ЛАРГО, Кюстендил, Деян Колев (Център „Амалипе“ - В.Търново).

След оживени дебати участниците в Националната конференция приеха Декларация за реални действия за интеграция на ромите в българското общес-

Посланикът на Нидерландия у нас Н.Пр. Вилем ван Ее в разговор с Деян Колев, председател на Инициативния комитет.

ство. Подписалите декларацията 71 организации настояват новата Рамкова програма да бъде приета с решение на Народното събрание с цел да се постигне очакваната политиче-

ска ангажираност на управляващите за фактическо включване на ромите в обществените процеси, в управлението на страната на всички нива.

В конференцията, организира-

на с финансовата подкрепа на холандското посолство у нас, взе участие и заместник-председателя на Демократи за силна България Даниел Митов. РИЦ/РИС

Политическото бездействие ни осъжда на изолация

Интеграция има и в гетата – на престъпността вътре в тях, с престъпността извън тях. Така е, защото в престъпния свят хората не се делят по етнос и парите не миришат.

Взаимодействието е най-очевидно по време на избори. Когато българските подземни босове сключат сделка с определен кандидат, настъпва частта на търговеците на гласове в махалите, които се отчитат чрез посредници в изборните щабове на големите партии.

В резултат на тази интеграция, новоизбраният депутат, кмет, съветник осигурява чадър на мутрите, които получават право необезпокоявано да раздават правосъдие в ромските квартали и хората в тях стават заложници, заради бедността и неграмотността си. Така българските и ромските престъпни групи в редица градове са обединили силите си в

мощни картели за трафик на хора,

ганъчни измами и гр. Може би е крайно време хората от НПО-тата, работещи в големи гета, да заговорят за тези проблеми, защото мълчанието може да се изтъква като форма на мълчаливо съучастие. След всичко казано, явно по отношение на някои групи от ромската общност интеграцията се случва, но остава преминала и за нея никога не се говори на ромските семинари.

Тъй като „интеграция“ е станала любима дума в речника на много хора, макар и с не много ясно значение за повечето от тях, сега, в края на годината, тя отново е

повод за поредната конференция. Този път обаче организаторите ѝ си поставят за цел да бъде обсъдена новата Рамкова програма. Не е ясно какво ѝ има на старата, та се налага да се подгледим, но май, никой не пита, а щом има консенсус всичко е възможно.

Ако трябва да бъдем честни за новата Рамкова програма, пръв заговори Михаил Иванов, още докато беше секретар на НССЕДВ, нещо което бившите участници в Парламент „Рома“ могат да потвърдят. За да бъдем честни докрай г-н Иванов трябва да бъде поканен на предстоящата конференция, като автор на идеята, иначе ще се окаже, че група рому са присвоили една чужда идея. Така самият той най-добре би могъл да обясни на ромите, защо те имат неотложна нужда от Нова Рамкова програма.

Проблемът не е в Рамковата програма,

проблемът е в „рамковото“ мислене

на цяло поколение ромски активисти. Мнозинството от тях се чувстват комфортно в удобната „рамка“, която им сглобиха беголиките вождове в началото на прехода.

Че ромските НПО (работещите) трябва да се съберат, за да преоценят миналото и да преос-

Участници в Националната среща на ромските НПО.

мислят бъдещето, е безспорно, защото те вече са стигнали до края на задънената улица, наречена неправителствен сектор.

По инерция вероятно ще бъде написан и одобрен нов Рамков документ, преповторен много от основните положения, залегнали в стария. Дали обаче някой си дава сметка каква политическа тежест би имал той в края на мандата на едно неуспешно коалиционно управление и как следващото правителство ще погледне на този документ. Не беше ли поуместно „активните“ рому да изкажат го изборите, за да има политически смисъл техният творчески порив, защото новата програма се очаква да бъде реализирана от новата власт, начело с новия премиер. Дали една или друга политическа сила би се ангажира с такъв документ е съвсем друг въпрос, който изобщо не опира до съдържанието на документа. Така например, партиите в

правителството не изпълниха почти нищо от предизборните си платформи. Програмите, които обещаха да реализират, се разминават с реално извършеното в края на мандата. Важно е какво изпълнителната власт прави на практика, не какво говори, че ще направи. А това не се гарантира с документи, а с конкретно политическо участие на живи хора. Етапът на писане отдавна мина,

логично е да следва време за действие

Всъщност, фактът, че някои рому отново искат да пишат Рамкова програма в години след написването на първата, означава само едно – нищо друго не могат да измислят. Това идеино буксуване на едно място, само показва колко дълбоко е затънала каруцата на ромските Андрешковци в блатото на собствените им самозаблуди.

Разбира се, случващото се при

ромите не може да бъде разглеждано извън контекста на българския обществен живот. В България сме свидетели на една мащабна криза на идеите, особено в политически план.

БСП изостава лявата политика и се превърна в партия на едрия капитал. СДС се бори със своето минало и се опитва да преформулира дясното, след като комунистите станаха капиталисти от най-лоша порода. За ДПС става все по-трудно да лъже, че е партия на българските турци и да оправдава присъствието си във властта. Царят погребва монархическата идея след като я изтъргува, Бойкоборисовата партия все още няма ясна политическа визия, но със сигурност има големи амбиции за власт. Може би именно ГЕРБ е отражение на идеята криза сред широките маси, която у нас дойде много преди икономическата криза. Ромите не правят изключение от общото развитие.

Политическото бездействие продължава

Лошото е, че политическата бездействие и несигурност продължи толкова дълго, че започнахме да я приемаме за нещо обичайно и да се въртим в кръг, като затворници в собственото си късогледство.

Единственият изход е в правенето на политика, а не в говоренето за нея. Затова повече смели млади хора със свежи идеи трябва да потърсят своето място в политическото пространство. Смятам, че никой не би се поколебал да подкрепи такива личности. Колкото повече, толкова по-добре.

Орхан ТАХИР